

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 17 November, 1770.

Om något werkar opålitelighet och oordning i handel och rörelse, om något skal kunna ruinera de handlande som importera almänhetens behofwer; så är det ofelbart den ostadiga Werel-Cours, som nu en tid bort åt regerat. Af hwad ordsak denne nu, inom någre så månader, fyra gånger varierat imellan 58 och 64 Mark, är en fråga, som wåre Werel-Ryttare få uplösa? jag menar de, som alltid passat tilfallet at trassera wid den högre, och köpa wid den lägre Coursen. Månne Cours • Enspännaren imellan Stockholm och Götheborg nu åter är i full gång? Det är obegripeligt, at Werel-Coursen kan wara hela 12 Mark öfwer den Finance-plan som Höglofl. Sessoretta Utskottet sistlidne Riksdag laqt och Ständerne samtykt, och hwem kan gå i god för eller lita på at den icke stiger än högre? hwad säkerhet har man då uti sin handel och rörelse?

Uti sådan belägenhet måste något hwar, som icke affagt sig nytjandet af alle förnuft och alle

ömande för det allmänna, wara angelägen, at förnimma hwad wære Borgerlige Riksdags-Fullmäktige i detta wigtiga ämne tänkt, skrifwit och talat. Här meddelas en wärdig Riksdagsnans sisl. Riksdag til Wällofl. Borgare-Ståndet inlemnadt Memorial, rörande Finance = werket. Det almånna träfwer detta, ehuru Han ärojes med et fredat samwets lugn inom sig.

Med så mycket fog man föraktar Medborgare, som om det almånna äro lika så obekymrade som orörlige, stumme och därutöfwer illa sinnade med så mycket Fål, äfwen efter den naturliga ligen, hedras den som ådaga lägges ömhet för fostreland och medbröder. Döme nu almånheten sjelf.

Dictamen ad Protocollum.

At Riksfens nu församlade Höglofl. Ständer, af de fölgder, som framgångne tidens widtagne Finance förfatningar, både på Riks Hushållningen i gemen, på Handel, Bergwerk, Manufacturer och Fabriquer, samt med et ord, på alla näringar medfördt, blifwit påskyndade til detta Urtima Riksmöte, och at en oräknelig del af både närwarande joch frånwarande Medborgare, med en otrolig längtan sucka och wånta efter hjelp och råddning, för en lifsom för dörren stående hotande undergång, det är en sanning, som ömar med swidande kånflor, både i mit och hwar, fostreland och medbröder ålskande, Riksdagsmans hjerta.

At fördensful med endræktighet, med själ och hjerta samt yttersta förmåga söka utfinna hjelpe-medel

medel emot et sådant frätande ondt, det är onekeligen en den yppersta Skyldighet, som Medborgare lagt i våra händer: det är et ämne för hwilket alla ensidiga affigter bör wisa.

Då nu Höglofl. Secreta Utskottet andra gången til Riksfens Höglofl. Ständer inkommit med sit betänkande, rörande Finance-werket, och Wällofl. Borgare Ståndet ärnar det samma til bepröfwande företaga, nalkas änteligen den angelåagna minuten, då et beslut i detta bekymmersamma ämne, skal både för den närwarande, och äfwen för en längre framtid decidera Rikets och Undersåtarnes öde.

Dens namn ware i ewig glömska, som derwid kan hysa annan affigt och föremål, än det som leder til Fosterlands och Medborgares wäl, samt därmed står at förenas.

Då jag genom mit tillstyrkande är Skyldig til beslutet häruti bidraga, har jag, för at med fredat samwete kunna uppfylla, hwad min plift i detta mål af mig kräfwer, sökt af Höglofl. Secreta Utskottets upgifna betänkande, inhämta all möjlig kundskap: at af framfarne tidens förfatningar winna ljus och underrättelse, samt at, genom deras jämnförande, och de där af redan härledda och i längden förknippada följder, kunna inom mit begrepp och öfwerlygelse fatta och förstå, at de nu upgifna medel i Finance-werket, både til det ofwanbestrifne stora och för Nationen så wigtiga ändamål leda.

Jag wet och årkänner, at til et så angelägit och widsträckt werk fordras en långt större kundskap, än den jag haft tillfälle mig förwärfwa: at en nära och oinfränkt kannedom om den utlöpande Sedel-stocken, om Banquens tilgånger och tilstånd, såsom vårt enda plikt-anfar, är för den som wil döma i Finance-saken oungångelig: at en grundad och fullständig wetenskap, om In- och Utrikes handelen, om Rikets Skuld både til fremmande, til publique werk och til undersåtarne med mera, därwid icke kan unbäras; men oak-tadt alt hwad mig däruti felar, hoppas jag Wäl-loff. Borgare-Strändet icke oberårit anser, at jag, utan at i någon måtto sära det fulkomliga förtroende jag för Högloff. Secreta UrStottet och des tillstyrkande huser, wägar framlägga de betänkligheter, som möta mig, at i hela sin widd kunna bifalla ofwannämnda om Finance-werkat afgifna betänkfande.

Det wore wäl icke utan, at efter min oförgeipeltiga tanka, mycket både kunde påminnas wid den tilårnade realisationen med Specie mynt, och at igenom kopparens förmyndning til plåtar och flantar, samt försätzig hushålning därmed, en ganska god werkan både på Banco-sedlarnes förbättring och handelen skulle åstadkommas; men som jag finner den tankan wunnit almänt burskap, at realisationen nödwändigst med Specie mynt måtte ske, och at annan hjelp är fåsång; så wil jag i den delen gömma mina tankar, och hugna mig

mig med det hopp, at en säkrare och verkeligare
 realisafion blifwer genom Specie mynt en gång
 at förwänta, äfwen som jag förbigår, et och an-
 nat af de mindre betydande omständigheter i be-
 tänkandet, hwilka wäl icke äro aldeles ense med
 min tanka, men kunna och icke, utan närmare
 kundskap om Banquens tillstånd, motfåjas.

Det är i synnerhet wid de föreslagne ansen-
 lige Ut- och In- Rikes lån, hwarwid jag fästet
 min upmärksamhet.

Af betänkandet finner jag, at det föreslagna
 ansenliga Utrikes lånet af Tre millioner Riksdal-
 rar Holländskt Courant, skulle uptagas, at efter
 hand därmed styra Wäxel-Coursen, och at ge-
 nom thy, bidrağa til et närmare förhållande
 imellan Banquens redbara och den utelöpande
 sedelstücken.

Hade tillstyrkandet gådt därpå ut, at Kronan
 tagit detta lån til Banquens betalning, och at
 Banquen därmed jämte sin förra tilgång, solat
 genast företaga realisafionen och infriandet af sina
 Skuldebrefwer; så torde mindre twifwelsmål hos
 mig upkommit, at därtill styrka; men som jag ej
 annat wet, än at både Kronan och Banquen i
 framgångna tider nog dyrt pliktat för sina förra
 försök, at genom lån och förkottet styra Coursen,
 och man af Sedan bör blifwa wis; så wägar jag
 för min del icke bifalla, och än mindre tilstyrka, at
 detta Utrikes lån må til et sådant ändamål uptagas.

(Slutet härnest.)

Hos Herr Kyrkoherden Kloth i Skee anhålles ödmjukel. om gunstlig ursäkt, at jag ej ännu besvarat den höflichkeit jag för min ringa del sådt åtnjuta i des på Trycket utgifne upbyggelige och hårliga Tractat om den makalösa Skjuts inrättningen i Skee af de fattigas medel. Dock utlofwar och förbehåller jag mig, at, så snart andra angelägnare syflor tillåta, då med första inkomma med hwad jag för min egen vidare under rättelse kan hafwa nödigt förfråga och erhindra wid detta höglärda och så wäl utarbetade werk, hwilket snart kunde tagas för et Herda-bref, om det ej egenteligen syftade på konsten at inrätta och rida Skjuts.

S. J. A.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 2 Gossar och 2 flickbarn. Wigde Skofmakaren i Drögryte Swen Gustaf Lundbeck och Pigan Ingrid Larsdoter: Coopvaerdie Zimmermannen Albrecht Möller och Pigan Ingrid Andersdoter. Döde Klädmakare Gefälls Enkan Sara Wolkners, 52 år, af förstopning: Sjömannen Hernwalls doter Catharina, 20 år, af tårande sjukdom: Skräddare-Gefällen Abraham Wetterdal, 30 år, af rödsod: Skofmakare-lärningen And. Wennerdal, 13 år, af rödsod, och 3 barn af rödsot, tröskten och kikhosta.

Fram-

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Stora Hamnegatans Rote. Tisdagen Röd- mansgatans Rote. Onsdagen Sillegatans Rote. Torsdagen Kronhusgatans Rote.

Kundgörelser.

Til följe af den reddan Redda Kundgörelse uti Stockholms Post-Tidningar, af den 20 följande September, blifwa Interessenterne uti Ost-Indiska Compagniet härmed ytterligare anmodade, at, til fullgörande af hwad 27 och 28 §§. i Kongl. Maj:ts privilegio til fartens och handelens fortsättning på Ost-Indien föreskrifwa, den 17 näst- instundande December, sammanträda uti Compagniets Contoir i Stockholm, til hwilken ända Interessenterne behagade 8 dagar förut i bemälte Contoir upwisa sina Actier. De åter, som med mera beqwänlighet kunna upwisa sina Actier här i Gøtheborg, behaga 14 dagar före ofwannämde tid sådant göra wid Compagniets Contoir härstädes, samt å hwardera stället anamma däröfwer Secreterarens bewis, hwika wid sammankomsten böra företes, antingen af dem sjelfwe, eller genom fullmäktige, dock inga andra än sådana, som sjelfwe äro uti Compagniet beläggare.

Den 22 i denna månad, eller nästkommande Onsdag, klockan 10 föremiddagen, kommer uppå Stadens Auctions-kamare, til den mestbjudande at försälja, framlidne Herr Nådman Kullmans wid Östra hamnen och Spannemålogatan beläg-
ne,

ne, för detta tillhörige hus och gård, tillika med tvåanne tomter wid Kronhusgatan, med därå wärande hwålsda källare och åbygnad.

Det erindras köpare, at den, af Landshöfdingge Embetet, den 24 Aug. sistl. anbefatte Auction, uppå Handelsmannen Herr Jacob Karstedts Sillesalteri med alt des tillbehör, på Linnholmen, Sjöberget kallat, kommer under up- och afflag på stället därstädes, den för detta utsatte dagen som är den 26 dennes, kl. 10 föremiddagen at försäljas, kunnandes hwar och en på Kongl. Lands-Cancelliet blifwa underrättad om ägendomens beståffhet.

Nästkommande Torsdag kommer en wacker boksamling at på Auctions-kamaren försäljas, som til hågade och boksynte köpares underrättelse kundgöres.

Hos Herr Hans Jacob Busck finnes til köps caffèböror, tobaksblader, fernbuk, peppar, anjovis, capris, Holländskt tagel, alt til billigt pris.

Hos Fru Barckenbom uplåtes emot hyra, en stor saltbod och tvåanne spannemåls låst, som genast kunna tilträdas.

Första arket af Handlingar i Hus-Visitations Målet, imellan Handels-Societets Fiscalen, Laur. Algren och Målaren Joh. Burman samt des Hustru Mad. Maria Burman, utkommer nästkommande Onsdag från Statbergiska Boktryckeriet: och kostar 4 öre Smt.

